

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Cob/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121293758
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:6121293758.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Mareka Olekšáka, v spore žalobcu: WALLIS a.s., so sídlom: Švabinského 21, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 821 396, právne zastúpenom: JUDr. Jozef Polák, advokát, so sídlom: Aleja slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 37 981 765, proti žalovanému: DAMRON s.r.o., so sídlom: Svätourbanská 90/3, 949 01 Nitra, IČO: 50 925 687, právne zastúpenému: JUDr. Juraj Bilický, advokát, so sídlom Farská 8, 949 01 Nitra, IČO: 42 210 305, o zaplatenie 23.930 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 27Cb/60/2021 - 192 zo dňa 11. mája 2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 27Cb/60/2021 - 192 zo dňa 11. mája 2022 potvrdzuje.
- II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % na účet právneho zástupcu žalovaného do 3 dní od doručenia rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 07.04.2021 sa žalobca v rámci upomínacieho konania domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 23.930 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. V odôvodnení žaloby uviedol, že dňa 09.05.2018 uzatvoril so žalovaným zmluvu o dielo, predmetom ktorej bolo vyhotovenie a montáž rekreačnej chaty podľa projektu pre stavebné povolenie vrátane prípojok na inžinierske siete. Ďalej uviedol, že dňa 09.04.2019 odstúpil od zmluvy o dielo a dňa 03.05.2019 doplnil dôvody odstúpenia, čo malo podľa neho za následok zrušenie zmluvy. Pokiaľ už bolo na takto zrušenú zmluvu plnené, podľa žalobcu po odstúpení od zmluvy sa subjekty zrušenej zmluvy vysporiadajú podľa zásad o bezdôvodnom obohatení podľa § 451 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Žalobca uviedol, že zhotovil dielo v hodnote 73.930 eur, pričom žalovaný mu mal poskytnúť zálohu vo výške 50.000 eur, čo nie je medzi stranami sporné. Podľa žalobcu mu žalovaný ani na základe výzvy dobrovoľne nezaplatil rozdiel ceny diela, žalovanú sumu 23.930 eur s príslušenstvom.
2. Po tom, ako Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 27.04.2021 platobný rozkaz sp. zn. 43Up/432/2021, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy, žalovaný podal proti nemu odpor s odôvodnením, v čoho dôsledku bola vec postúpená Okresnému súdu Nitra ako súdu miestne a vecne príslušnému.
3. Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie vydal dňa 11.05.2022 rozsudok č. k. 27Cb/60/2021 - 192 (ďalej aj len „napadnutý rozsudok“), ktorým vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že

vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že strany sporu dňa 09.05.2018 platne v písomnej forme uzatvorili zmluvu o dielo, ktorá spadá pod režim zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Žalobca ako zhotoviteľ sa zaviazal vykonať dielo, stavbu a odovzdať ho objednávateľovi. Žalovaný ako objednávateľ sa zaviazal dielo prevziať a zaplatiť zaň dohodnutú cenu. Zmluva podľa súdu prvej inštancie obsahovala podstatné náležitosti vyžadované zákonom pre jej platnosť, označenie zmluvných strán, predmet diela, cenu diela. Uzavretie zmluvy, jej platnosť ako aj skutočnosť, že zhotoviteľ, teda žalobca, nevykonal dohodnuté dielo riadne a včas, ani ho v dohodnutej dobe objednávateľovi neodovzdal, nebolo v konaní sporné. Rovnako nebolo sporné, že objednávateľ diela zaplatil žalobcovi v priebehu realizácie diela sumu 80.000 eur; z toho časť zaplatenej sumy vo výške 30.000 eur zaplatil subdodávateľom žalobcu s jeho súhlasom, o čom svedčí aj vystavený dobropis č. 2019003. Žalobca v priebehu konania netvrdil a ani nepreukazoval žiadne porušenie zmluvnej povinnosti žalovaným ako objednávateľom diela. Rozsah vykonaných prác žalobca podľa súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nepreukázal, uviedol iba druh vykonaných prác. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že bola platne uzatvorená zmluva, práva a povinnosti zmluvných strán zanikajú splnením zmluvy, takže k zániku zmluvy môže dôjsť aj v prípade jej nesplnenia. Jednou z možností, kedy dôjde k zániku nesplnenej zmluvy je aj odstúpenie od zmluvy (jednostranný právny úkon) jednou zo zmluvných strán. Pre platné odstúpenie od zmluvy sa vyžaduje, aby bola zmluva uzatvorená platne, aby existoval zmluvný alebo zákonný dôvod pre odstúpenie od zmluvy, aby bolo odstúpenie doručené druhej zmluvnej strane. Súd prvej inštancie skonštatoval, že zmluva o dielo dňa 09.05.2018 bola uzatvorená platne a podľa jej čl. X. ods. 2, bolo možné od zmluvy odstúpiť iba v prípade závažného porušenia zmluvných podmienok druhou stranou. Podľa zákona, § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka, možno od zmluvy odstúpiť v prípade omeškania dlžníka alebo veriteľa, ak takéto omeškanie znamená podstatné porušenie jeho zmluvnej povinnosti, druhá strana je v takomto prípade oprávnená od zmluvy odstúpiť. Žalobca svoj nárok odôvodňoval platným odstúpením od zmluvy listom zo dňa 09.04.2019, doplnenom dňa 03.05.2019. Ani v jednom liste žalobca neuviedol konkrétne porušenie zmluvnej povinnosti žalovaným ako objednávateľom diela, na základe ktorého odstupuje od zmluvy. Žalobca takéto porušenie neuviedol v písomnom odstúpení od zmluvy a v priebehu celého súdneho konania netvrdil, že žalovaný niektorú zo zmluvných povinností porušil. Keďže žalovaný neporušil žiadnu svoju zmluvnú povinnosť, žalobca nemal podľa súdu prvej inštancie právo od zmluvy odstúpiť. Zákon umožňuje odstúpiť od zmluvy ktorejkoľvek zmluvnej strane, ak druhá zmluvná strana je v omeškaní so splnením svojej povinnosti zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy je právom tej zmluvnej strany, ktorej práva sú v dôsledku omeškania druhej zmluvnej strany porušené. Keďže žalovaný neporušil žiadnu svoju povinnosť, žalobca nemal právo od zmluvy o dielo odstúpiť a preto vyhodnotil súd prvej inštancie odstúpenie od zmluvy žalobcom zo dňa 09.04.2019 ako aj 03.05.2019 ako neplatné. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca odstúpil od zmluvy neplatne, nevznikol mu podľa súdu prvej inštancie nárok na náhradu škody ani vrátenie plnenia podľa § 351 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, a preto súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol. Nad rámec uvedeného súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcom uvádzaný dôvod odstúpenia od zmluvy v liste zo dňa 03.05.2019 by právne neobstál ani v prípade, ak by žalobcovi vzniklo právo na odstúpenie od zmluvy. Ak žalobca zistil, že nemá k dispozícii dostatok kvalifikovanej pracovnej sily na prevedenie ďalších prác na diele, zákon mu podľa súdu prvej inštancie umožňoval podľa § 352 ods. 1 a § 331 Obchodného zákonníka splniť záväzok prostredníctvom tretích osôb, pričom už všetky práce aj ku dňu neplatného odstúpenia od zmluvy vykonával žalobca prostredníctvom tretích osôb, subdodávateľov so súhlasom žalovaného. Keďže sa žalobca dostal do omeškania s vykonaním diela, dôvod na odstúpenie od zmluvy existoval na strane žalovaného, ktorý svoje právo nevyužil a trval na splnení zmluvy. Žalobca v konaní nepreukázal existenciu zákonného dôvodu na odstúpenie od zmluvy na jeho strane. Na záver súd prvej inštancie poznamenal, že aj v prípade platného odstúpenia od zmluvy žalobcom by súd nemohol priznať žalobcovi uplatnený nárok ani v časti, a to z dôvodu neunesenia dôkazného bremena. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal a ani sa nesnažil preukázať, v akom rozsahu dielo vykonal (práce, materiál), ako zúčtoval prijaté čiastočné plnenie od žalovaného vo výške 80.000 eur a či vôbec plnil v prospech žalovaného nad sumu už prijatú v priebehu vykonávania diela.

4. Vo vzťahu k výroku II. napadnutého rozhodnutia o trovách konania, rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalovanému ako strane v konaní úspešnej v celom rozsahu, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v celom rozsahu (voči výroku I. a II.) odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie, alternatívne aby ho zrušil a

vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že rozsudok považuje za nesprávny z nasledovných odvolacích dôvodov podľa CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky [§ 365 ods. 1 písm. a) CSP];
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP];
- c) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP];
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností [§ 365 ods. 1 písm. e) CSP];
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP];
- f) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP].

6. V odvolaní žalobca okrem poukázania na právo na spravodlivý proces a s tým súvisiacu judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky v podstate súdu prvej inštancie vytkol iba to, že nevykonal zo strany žalobcu navrhované dôkazy, a síce dôkaz oboznámením fotodokumentácie a oboznámením obsahu stavebného denníku, ktoré dôkazy mal navrhnuť pri svojom výsluchu štatutár žalobcu na pojednávaní dňa 02.02.2022 a napriek tomu, že uvedené dôkazy nevykonal, zamietol žalobu pre neunesenie dôkazného bremena. Podľa žalobcu nie je pravdivé konštatovanie súdu prvej inštancie, že žalobca počas konania netvrdil a nepreukazoval rozsah vykonaných prác, keď z výpovede štatutára žalobcu zo dňa 02.02.2022 je podľa neho zrejmé, že tento uviedol že práce žalobca vykonal podľa obsahu zmluvy o dielo, že boli hotové: základová doska, prípojky, všetky nosné konštrukcie, izolácie, fasády, zateplenie fasády, strecha spolu s krytinou vo forme škridle. Rozsah ako aj cenu vykonaných prác mal podľa žalobcu potvrdiť pri svojom výsluchu dňa 23.03.2022 aj svedok B. I., súd prvej inštancie však na obsah jeho výpovede neprihliadol a vyhodnotil ho jednostranne v prospech žalovaného a v neprospech žalobcu. Podľa žalobcu súd prvej inštancie dôvody na odstúpenie od zmluvy na strane žalobcu nevidel, pretože ich jednoducho nechcel vidieť a ignoroval ich, pričom pri prijímaní vyššie uvedeného záveru sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalovanej strany. Žalobca tiež namietal, že pokiaľ súd prvej inštancie nevzhliadol odstúpenie od zmluvy žalobcom ako platný právny úkon, mal ho podľa názoru žalobcu posudzovať ako nárok uplatnený z titulu bezdôvodného obohatenia. Skutkové okolnosti tvrdené v žalobe ako aj vyjadrenia žalobcu a svedka I. podľa žalobcu preukazujú, že zo strany žalobcu došlo k vykonaniu predmetu diela spočívajúcim v zhotovení základovej dosky, prípojky, všetkých nosných konštrukcií, izolácie, fasády, zateplenia fasády, strechy spolu s krytinou vo forme škridle, za ktoré zhotovenie mal žalovaný preukázateľne zaplatiť sumu prevyšujúcu plnenie poskytnuté zo strany žalovaného žalobcovi o sumu 23.930 eur s príslušenstvom. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je podľa neho dôsledkom nesprávneho procesného postupu, vychádza z vysoko formalistického výkladu príslušných právnych noriem (najmä z výkladu ust. § 228 CSP) a z formalistického výkladu listinných dôkazov, ktoré boli vykonané v rámci konania na súde prvej inštancie. Súd prvej inštancie podľa žalobcu svoj právny názor prijal na základe domnienok a dohadov, nie na základe skutočne preukázaných skutočností, bez zohľadnenia skutkových okolností prejednávaneho prípadu a procesných úkonov žalobcu a žalovaného. V odvolaní žalobca tiež uviedol, že súd prvej inštancie pochybil (bez toho, aby tieto pochybenia špecifikoval), keď porušil zásadu rovnosti účastníkov sporového konania, porušil princíp spravodlivosti podľa článku 1. ods. 1 Ústavy SR, nedostatočne zistil skutkový stav a nedostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutie. Vo vzťahu k napadnutému výroku II. o trovách konania neuviedol žalobca žiadnu odvolaciu argumentáciu.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu, pričom uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s výrokom aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zároveň uviedol, že sa nestotožňuje s právnymi názormi žalobcu uvedenými v jeho odvolaní, ktorý svoje odvolanie odôvodnil tým, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj s tým súvisiacich ústavných práv, avšak nešpecifikoval, akým konkrétnym spôsobom malo dôjsť postupom súdu prvej inštancie k porušeniu daných ústavných princípov, ktoré majú zakladať nezákonnosť rozhodnutia. Žalovaný tiež poukázal na to, že žalobca v konaní nepredložil dôkazy o rozsahu vykonaných prác a dodávok, nepredložil rozpis vykonaných prác a použitého materiálu, nevyhotovil vyúčtovanie prijatých platieb od žalovaného, pričom v priebehu konania k tejto skutočnosti dokonca nenavrhol vykonať dokazovanie, ako súd prvej inštancie podľa neho správne skonštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalobca na pojednávaní uskutočnenom zo dňa 02.02.2022 podľa žalovaného navrhol len vypočutie svedka p. B. I., ktorý bol následne vypočutý na pojednávaní vo veci dňa 23.03.2022, a preto podľa neho nie je pravdivé

tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonával zo strany žalobcu navrhnuté dôkazy, konkrétne dôkaz oboznámením fotodokumentácie a oboznámením obsahu stavebného denníku. Žalovaný ďalej uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadrením žalobcu, že rozsah vykonaných prác bol v konaní preukázaný výpoveďou svedka p. I., keďže vypočutý svedok podľa neho nevedel na základe položených otázok k veci uviesť konkrétne skutočnosti, ktoré by preukazovali uplatnený nárok žalobcu. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného správne vysporiadal tak s právnou otázkou platnosti odstúpenia od zmluvy o dielo uzatvorenou medzi spornými stranami ako aj s otázkou právnej relevancie uplatneného nároku žalobcu, čo aj náležite v odôvodnení rozsudku zdôvodnil a vyvodil opodstatnený záver v danej právnej veci. Žalobcom tvrdené skutočnosti neboli podľa neho žiadnym relevantným spôsobom v konaní preukázané, keďže žalobca nedoložil žiadne dodacie listy ani žiadne listinné dôkazy zdôvodňujúce výšku nároku, a preto je žalovaný presvedčený, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania žalobcom uplatneného nároku. V nadväznosti na uvedené zároveň žalovaný poukázal na to, že z výpovede a argumentácie žalobcu v priebehu celého konania vyplýva viacero rozporov. Žalobca v konaní uvádzal, že dielo zhotovil vo výške 73.930 eur a zároveň uviedol, že práce na diele boli zo strany žalobcu vykonané v rozsahu viac ako 50 % z predmetu plnenia podľa zmluvy. Žalobca svoj nárok v konaní zároveň odôvodnil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka (v spojení s ust. § 457 a § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorý mu mal vzniknúť v dôsledku (údajného) zrušenia zmluvy o dielo za (údajne) vykonané práce v hodnote prevyšujúcej zálohu poskytnutú zo strany žalovaného. Podľa žalovaného naopak on v konaní preukázal, že zaplatil súhrne žalobcovi (alebo na jeho prospech) sumu v celkovej výške 80.000 eur, keďže žalovaný predložil dôkazy - faktúru č. 2019003 zo dňa 09.04.2019, v ktorej žalobca potvrdil, že žalovaný uhradil sumu v celkovej výške 30.000 eur a zároveň sprievodný list zo dňa 03.05.2019, ktorým žalobca taktiež potvrdil, že jednotlivé položky v celkovej hodnote 30.000 eur žalovaný uhradil jednotlivým subdodávateľom žalobcu, čo v konaní nebolo sporné. Žalovaný zdôraznil, že plnenie žalobcu prostredníctvom subdodávateľov možno považovať za plnenie v zmysle § 352 ods. 1 Obchodného zákonníka a zároveň sumu vo výške 30.000 eur, ktorú žalovaný uhradil subdodávateľom žalobcu, za uhradenú v prospech žalobcu, čo žalobca v konaní nespochybnil. Podľa žalovaného sa súd prvej inštancie správne vysporiadal s odstúpením od zmluvy zo strany žalobcu, keď ho vyhodnotil ako neplatné a uviedol, že sa nestotožňuje ani s argumentáciou žalobcu, v zmysle ktorej mal súd prvej inštancie za danej situácie nárok žalobcu uplatnený žalobou posudzovať ako nárok z titulu bezdôvodného obohatenia, keďže celkový rozpočet na zhotovenie diela bol medzi stranami zmluvne dojednaný na 110.000 eur, t. j. na dokončenie diela do hotového stavu chýbalo už len cca 30.000 eur. Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že žalobca nemôže požadovať doplatenie ceny diela, keď sám žalobca neodovzdal dielo hotové ani vo výške zodpovedajúcej prijatým platbám, ktoré predstavovali súhrne vyše 70 % ceny diela. Zároveň žalovaný uviedol, že musel preukázateľne opravovať na vlastne náklady chybné vykonané práce, čo náklady navýšilo. Z uvedeného možno podľa žalovaného jednoznačne vyvodiť, že tvrdenia žalobcu sú od začiatku konania konštruované účelovo a v danom konaní neboli preukázané žiadnymi dôkazmi, pričom rovnako zo strany žalobcu neboli žiadnym spôsobom popreté skutočnosti, ktoré žalovaný uviedol či už v podanom odpore ako aj v rámci ústnych prednesov na pojednávaní, čím sa stali nespornými.

8. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného už v ďalšej časti odvolacieho konania nevyjadril.

9. Podľa Čl. 8 CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

10. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

11. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

12. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

13. Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 379 ods. 1 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak

- a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
- b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov,
- c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

19. Podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok zanikne, ak sa veriteľovi splní včas a riadne.

20. Podľa § 331 Obchodného zákonníka, ak dlžník plní svoj záväzok pomocou inej osoby, zodpovedá tak, akoby záväzok plnil sám, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 340 ods. 1 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve.

22. Podľa § 344 Obchodného zákonníka, od zmluvy možno odstúpiť iba v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon.

23. Podľa § 345 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak omeškanie dlžníka (§ 365) alebo veriteľa (§ 370) znamená podstatné porušenie jeho zmluvnej povinnosti, je druhá strana oprávnená od zmluvy odstúpiť, ak to oznámi strane v omeškaní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o tomto porušení dozvedela.

24. Podľa § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy.

25. Podľa § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka, strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla plnenie druhá strana, toto plnenie vráti; pri peňažnom záväzku spolu s úrokmi vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak ustanovenej podľa § 502. Ak vracia plnenie strana, ktorá odstúpila od zmluvy, má nárok na úhradu nákladov s tým spojených.

26. Podľa § 352 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok sa považuje za splniteľný aj v prípade, ak ho možno splniť pomocou inej osoby.

27. Podľa § 352 ods. 2 Obchodného zákonníka, záväzok sa stáva nesplniteľným tiež v prípade, keď právne predpisy, ktoré boli vydané po uzavretí zmluvy a ktorých účinnosť nie je časovo ohraničená, dlžníkovi zakazujú správanie, na ktoré je zaviazaný, alebo vyžadujú úradné povolenie, ktoré nebolo dlžníkovi udelené, hoci sa oň riadne usiloval.

28. Podľa § 352 ods. 3 Obchodného zákonníka, veriteľ môže odstúpiť od zmluvy ohľadne časti plnenia, ktoré sa nestalo nemožným, ak táto časť stráca pre veriteľa vzhľadom na svoju povahu alebo s prihliadnutím na účel zmluvy, ktorý vyplýva z jej obsahu alebo bol druhej strane známy v čase uzavretia zmluvy, hospodársky význam bez poskytnutia plnenia, ktoré sa stalo nemožným. To isté platí ohľadne čiastkového plnenia.

29. Podľa § 352 ods. 4 Obchodného zákonníka, nemožnosť plnenia je povinný preukázať dlžník.

30. Podľa § 370 Obchodného zákonníka, veriteľ je v omeškaní, ak v rozpore so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi zo záväzkového vzťahu neprevezme riadne ponúknuté plnenie alebo neposkytne spolupôsobenie potrebné na to, aby dlžník mohol splniť svoj záväzok.

31. Podľa § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o dielo sa zaväzuje zhotoviteľ vykonať určité dielo a objednávatel sa zaväzuje zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

32. Podľa § 536 ods. 2 Obchodného zákonníka, dielom sa rozumie zhotovenie určitej veci, pokiaľ nespadá pod kúpnu zmluvu, montáž určitej veci, jej údržba, vykonanie dohodnutej opravy alebo úpravy určitej veci alebo hmotne zachytený výsledok inej činnosti. Dielom sa rozumie vždy zhotovenie, montáž, údržba, oprava alebo úprava stavby alebo jej časti.

33. Podľa § 537 ods. 1 Obchodného zákonníka, zhotoviteľ je povinný vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo v dojednanom čase, inak v čase primeranom s prihliadnutím na povahu diela. Ak zo zmluvy alebo z povahy diela nevyplýva niečo iné, môže zhotoviteľ vykonať dielo ešte pred dojednaným časom.

34. Podľa § 538 ods. 1 Obchodného zákonníka, zhotoviteľ diela môže poveriť jeho vykonaním inú osobu, ak zo zmluvy alebo z povahy diela nevyplýva nič iné. Pri vykonávaní diela inou osobou má zhotoviteľ zodpovednosť, akoby dielo vykonával sám.

35. Podľa § 546 ods. 1 Obchodného zákonníka, objednávateľ je povinný zhotoviteľovi zaplatiť cenu dohodnutú v zmluve alebo určenú spôsobom určeným v zmluve. Ak nie je cena takto dohodnutá alebo určiteľná a zmluva je napriek tomu platná (§ 536 ods. 3), je objednávateľ povinný zaplatiť cenu, ktorá sa obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných obchodných podmienok.

36. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti rozhodnutiu na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1, pričom dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, napadnutý rozsudok je vecne správny, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

37. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že sa cíti byť rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný a zároveň sa cíti byť viazaný aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

38. Odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje v celom rozsahu na odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje v rovine skutkových zistení, ako aj v rovine právneho posúdenia. Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a námietky odvolateľa, k týmto na doplnenie uvádza nasledovné.

39. Pokiaľ ide o námietku nevykonania navrhnutých dôkazov a námietku nesprávnych skutkových zistení na základe dôkazov vykonaných, odvolací súd dospel k záveru, že tieto námietky nie sú dôvodné. V odvolaní žalobca namietal, že súd prvej inštancie nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz oboznámením fotodokumentácie a oboznámením obsahu stavebného denníku, ktoré mal navrhnúť na pojednávaní dňa 02.02.2022 prostredníctvom štatutárneho orgánu (konateľa) žalobcu. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 02.02.2022 však vyplýva, že konateľ žalobcu Ing. O. M. uviedol, že ku dňu odstúpenia od zmluvy vyhotovil žalobca podrobnú fotodokumentáciu a rovnakú fotodokumentáciu má k dispozícii aj od zástupcu žalovaného. Zároveň uviedol, že si myslí, že má k dispozícii aj stavebný denník a že si myslí, že práce vykonal v rozsahu viac ako 50 %. Žalobca teda nenavrhol okrem výsluchu svedka B. I. vykonanie žiadneho iného dôkazu. Hoci uviedol domnienku, že nejaké dôkazy (fotodokumentáciu, stavebný denník) má k dispozícii, tieto v konaní pred súdom prvej inštancie do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania nepredložil. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti, že sporové strany majú v konaní nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť (Čl. 8 CSP). Zároveň sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, podľa ktorých žalobca sa ani nesnažil preukázať, v akom rozsahu dielo vykonal. Nepostačovalo totiž podľa odvolacieho súdu vyhlásenie konateľa žalobcu, že bola hotová základová doska, prípojky, všetky nosné konštrukcie, izolácie, fasády, zateplenie fasády, strecha spolu s krytinou vo forme škridle bez toho, aby toto vyhlásenie podporil ďalšími dôkazmi (ako napr. stavebný denník, fotodokumentácia, a pod.). Odvolací súd preto poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 285/2008 uviedol nasledovné: „Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok preňho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.“ alebo na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3M Cdo 6/2010, podľa ktorého: „Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia v tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, musí tvrdiť, že za poskytnuté plnenie zaplatil

a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu.“

40. S poukazom na vyššie citované rozhodnutia možno konštatovať, že sporová strana nenesie v konaní iba dôkazné bremeno, ale aj bremeno tvrdenia, a to bez ohľadu na to, či ide o stranu žalobcu alebo stranu žalovanú. Bremeno tvrdenia je explicitne vyjadrené aj v základných princípoch CSP, v Čl. 8, podľa ktorého sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Z citovaného ustanovenia Čl. 8 CSP nevyplýva len povinnosť tvrdiť skutočnosti slúžiace na procesný útok alebo procesnú obranu, ale aj ďalšie kritérium, a to časové. Nový procesnoprávny kódex (oproti predchádzajúcemu Občianskemu súdnemu poriadku) kladie väčší dôraz na efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní ako jedného z atribútov práva na spravodlivý proces vychádzajúc z Čl. 48 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“) ako aj z Článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Kritérium efektívneho, t. j. rýchleho a zároveň hospodárneho konania však CSP nekladie len na súdne orgány, ale tiež na samotné sporové strany. Toto kritérium je potom konkrétnejšie vyjadrené napr. v ust. § 153 a 154 CSP (sudcovská a zákonná koncentrácia konania). Pokiaľ teda žalobca po celý čas konania neprodukoval žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, možno sa len stotožniť so záverom súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena.

41. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je daný vtedy, ak súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tento odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd posúdi vec po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom nezodpovedá ust. § 191 ods. 1 CSP, pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré nevyplývajú z vykonaného dokazovania a nevyšli najavo inak alebo neprihliadol na rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo inak alebo že je v hodnotení dôkazov alebo skutočnosti z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti a pravdivosti logický rozpor. Z odôvodnenia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by niektoré dôkazy nevykonal alebo že by ich vyhodnotil tak, že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

42. Podstatnou predbežnou otázkou pre rozhodnutie sporu bolo posúdenie, či došlo zo strany žalobcu k platnému odstúpeniu od zmluvy o dielo a v jeho dôsledku k vzniku nároku žalobcu na vrátenie poskytnutého plnenia podľa § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že k platnému odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu nedošlo, keďže žalovaný sa nedopustil žiadneho porušenia či už zmluvnej alebo zákonnej povinnosti, a preto neexistoval právny dôvod žalobcu na odstúpenie od zmluvy. Súd prvej inštancie tiež správne uviedol, že dôvod na odstúpenie vznikol naopak na strane žalovaného, ktorý však právo odstúpiť nevyužil, a preto zmluva o dielo nezanikla, ale práva a povinnosti z nej vyplývajúce trvali naďalej; žalobcovi teda nemohol vzniknúť ani nárok na vrátenie poskytnutého plnenia v zmysle § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka. V dôsledku tohto záveru by žalobcovi mohol vzniknúť nárok na cenu diela, avšak za predpokladu, že by dielo vykonal riadne a včas v súlade so zmluvou, teda za predpokladu, že by splnil záväzok, na ktorý sa zaviazal. V konaní však bolo bez akýchkoľvek pochybností súdom prvej inštancie zistené, že žalobca svoj záväzok vykonal dielo riadne a včas porušil, keďže dielo nedokončil. Žalobca však v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal, v akom rozsahu a v akej hodnote dielo vykonal s prihliadnutím na úhradu sumy 80.000 eur zo strany žalovaného. Odvolací súd pritom poukazuje na samotné vyjadrenie konateľa žalobcu, ktorý uviedol, že si myslí (teda išlo len o jeho domnienku a nie dôkazmi podloženú skutočnosť), že žalobca vykonal dielo v rozsahu vyše 50 %. Odvolací súd je v tejto súvislosti toho názoru, že žalobca logicky nezdôvodnil, z akého dôvodu žaloval sumu 23.930 eur, keď polovica (50 %) z celkovej dohodnutej ceny diela (110.000 eur) predstavuje sumu 55.000 eur, pričom žalovaný mu uhradil až 80.000 eur (72,73 %).

43. Odvolací súd sa ďalej stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého by bol žalobca v konaní neúspešný aj v prípade, ak by došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, pretože by platilo už vyššie uvedené, a síce, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, v akom rozsahu a v akej hodnote dielo pre žalovaného vykonal. Ak tvrdil, že má k dispozícii fotodokumentáciu, stavebný denník prípadne ďalšie dôkazy, bolo jeho povinnosťou ako žalujúcej procesnej strany tieto dôkazy predložiť. Čo sa týka výpovede svedka B. I. na pojednávaní dňa 23.03.2022, ani touto podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal žalovaný nárok. Svedok síce uviedol, že na diele vykonal určité práce pre žalobcu a dostal od neho úhrady vo výške 10.000 eur na mzdy, 10.000 eur ako zálohu na krov, 6.630 eur za škridlu, 10.000 eur za základovú dosku, 9.300 eur za izolačnú penu a 10.000 eur za sadrokartón,

avšak žalobca vôbec nevysvetlil a ani nepreukázal, či tieto peňažné prostriedky boli zúčtované zo zálohy od žalovaného alebo nad rámec toho, čo už žalovaný uhradil, a preto súd mohol vychádzať iba z tých dôkazov a skutočností, ktoré žalobca v konaní prezentoval v rámci prostriedkov procesného útoku. Odvolací súd preto nestotožnil s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie svoj právny názor prijal na základe domnienok a dohadov nie na základe skutočne preukázaných skutočností, ale naopak; súd prvej inštancie dospel (k správne) záveru vychádzajúcemu iba zo skutočne zisteného skutkového stavu.

44. Záverom odvolací súd dáva do pozornosti názor odborných právnych autorít (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 519 -528), ktoré k ust. § 131 CSP prezentujú doktrínu tzv. žalobného dôvodu. Podľa tohto názoru sa žalobným dôvodom nemá na mysli právna kvalifikácia skutkového deja opísaného v žalobe (porovnaj výklady sub. V.). Právna kvalifikácia je zásadne vecou súdu v zmysle zásady iura novit curia (súd pozná právo), čo však neznamená, že žalobca má zakázané právne kvalifikovať skutok - naopak, z praxeologických dôvodov pôjde skôr o pravidlo než o výnimku. Žalobný dôvod predstavuje existenciu konkrétneho hmotnoprávneho vzťahu medzi sporovými stranami, z ktorého vzišlo ohrozenie alebo porušenie subjektívneho práva tvrdeného žalobcom. Ak napríklad medzi sporovými stranami existuje hmotnoprávny záväzkový vzťah, žalobným dôvodom bude ten segment obsahu tohto obligačného vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoj žalobný nárok. Z tohto dôvodu má rozhodnutie súdu v sporovom konaní spravidla charakter deklarácie už existujúcej (prípadne neexistujúcej) hmotnoprávnej povinnosti žalovaného korelujúcej žalobcom tvrdenému subjektívnemu právu. V praktickej rovine sa doktrína tzv. žalobného dôvodu prejavuje v pomerne zložitej otázke, či možno žalobcovi priznať právnu ochranu aj na základe iného žalobného dôvodu, ktorý z ním substancovaného skutkového deja vyplýva, avšak výslovne žalobcom stipulovaný nebol. Ak povedzme žalobca ako žalobný dôvod prednáša existenciu právneho vzťahu zmluvy o pôžičke so žalovaným, môže zo skutkového deja vyplynúť existencia záväzkového vzťahu z bezdôvodného obohatenia, ktorý však žalobca výslovne v skutkovom deji neuviedol. Ide o pomerne zložitú doktrinálnu otázku, na riešenie ktorej sa názory rôznia. V hrubých črtách možno konštatovať, že z dispozičného princípu sporového procesu vyplýva i prípadný žalobcov záujem na deklarovaní povinností voči žalovanému z konkrétneho žalobného dôvodu. Zrejme preto nebude možné proti vôli žalobcu priznať právo na súdnu ochranu z iného žalobného dôvodu, než ktorý žalobca v žalobe uplatnil. Ak teda žalobca trvá na tom, že z iného než žalobou uplatneného právneho dôvodu uspieť nechce, je potrebné toto jeho želanie rešpektovať. Hoci súd prvej inštancie túto teóriu spomenul v odôvodnení rozhodnutia len okrajovo, v zmysle uvedeného teda v prejednávanej veci nebolo možné žalobcovi priznať nárok z iného titulu ako ho v žalobe formuloval (nárok z titulu bezdôvodného obohatenia po odstúpení od zmluvy), keďže na tomto nároku trval počas celého konania, avšak skutkovú okolnosť, z ktorej tento titul odvodzoval (odstúpenie od zmluvy a jej následný zánik) v konaní nepreukázal. V nadväznosti na tento záver odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 2Cdo/216/2016, podľa ktorého: „Z dispozičného princípu vyplýva, že žalobca v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej a právnej stránke, a týmto jeho vymedzením je súd v zásade viazaný. Z viazanosti súdu petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú. Napriek tomu, že znenie zákona to neuvádza, bude nepochybné, že zásada viazanosti súdu petitom bude vyžadovať i to, aby súd neprisúdil iné plnenie, než ktorého sa účastníci domáhali. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu. Žalobkyňa vo svojom návrhu nežiadala, aby súd rozhodol o jej ďalšom zamestnávaní u žalovaného, preto súdy o tejto povinnosti žalovaného nerozhodovali. Súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, a teda námietka žalovaného ohľadom nerozhodnutia o jeho povinnosti žalobkyňu ďalej zamestnávať je neopodstatnená. V zmysle uvedeného, aj keby došlo zo strany súdu k formulačnej úprave petitu žaloby v súlade s objektívnym hmotným právom, nešlo by o odňatie možnosti konať pred súdom (bližšie pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 219/2007) alebo tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.02.2020, sp. zn. 8Cdo/253/2019, podľa ktorého: „K námietke žalobcov, že súd ich nárok neposudzoval aj prípadne ako nárok na bezdôvodné obohatenie, keď mal vychádzať zo zásady, že „súd pozná právo“ odvolací súd uviedol, že to neurobil práve z dôvodu, že takýto nárok nebol predmetom daného súdneho sporu. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcov, že súd prvej inštancie bol povinný nimi uplatňovaný nárok súčasne posudzovať aj ako nárok na bezdôvodné obohatenie, nakoľko mal za to, že z pohľadu vymedzenia skutku žalobcami v žalobe a aj v priebehu konania (zmeny žaloby) takýto nárok uplatnený nebol. Dovolací súd v tomto smere uvádza, že z dispozičného princípu

ovládajúceho civilné sporové konanie vyplýva, že žalobca v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej a právnej stránke a týmto jeho vymedzením je súd v zásade viazaný. Z viazanosti súdu žalobným návrhom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy sporových strán a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmetom sporu vymedzený v žalobnom návrhu (pozri rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2007, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8 Cdo 179/2018, uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 122/2012 - 47).“

45. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie dôvody, ktoré uviedol žalobca v odvolaní (viď ods. 5. - 6. odôvodnenia tohto rozhodnutia), žalobca neuviedol žiadne konkrétne vady napadnutého rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie, ktoré by korešpondovali z odvolacím dôvodmi podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) CSP, a odvolací súd po preštudovaní spisu žiadne pochybenia ani nevzhladol. Z tohto dôvodu konštatuje, že odvolacie námietky žalobcu považoval za nedôvodné a neopodstatnené.

46. Pokiaľ ide o výrok II. napadnutého rozsudku o trovách konania, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval pri rozhodovaní o trovách v súlade so zásadou úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP, a preto ho považuje za správny. Navyše žalobca v odvolaní vôbec neuviedol, v čom vidí nesprávnosť tohto výroku.

47. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

49. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný v plnom rozsahu, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

50. Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 - 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.